

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Het CDA moet af van het label boerenpartij

Eens, een volkspartij is er niet voor doelgroepen maar voor de hele samenleving

door **Sander van Waveren** De auteur is voorzitter van de CDA-fractie in de stad Utrecht.

In de gemeente Utrecht is maar een handvol boerenbedrijven gevestigd, de meeste in de polder Rijnenburg. Daar is ook het enige stembureau in onze stad waar het CDA de afgelopen jaren bij verkiezingen nog de grootste partij was. Ik ben die kiezers dankbaar voor hun stem, maar het maakt niet dat we een *boerenpartij* zijn. Al was het maar omdat alleen die stemmen uit het buitengebied ons in Utrecht bij lange na niet aan een raadszetel zouden helpen. Sterker nog: een te eenzijdig merk als boerenpartij stoot andere kiezers weer af. Dat heb ik tijdens de campagnes in de afgelopen jaren vaak genoeg gehoord op straat.

Een land verdeeld?

In Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht, de vier grootste steden, wonen samen 2,4 miljoen Nederlanders. Dat is ongeveer evenveel als in de vijf kleinste provincies: Zeeland, Flevoland, Drenthe, Groningen en Friesland. Een grote politieke partij moet allebei die doelgroepen aanspreken. Dat red je met

een *stadspartij* net zomin als met een *boerenpartij*: als je je als één van beide neerzet, zet je je af tegen de andere.

Daar zit ook voor de Nederlandse boeren een groot risico in, zowel binnen het CDA als wanneer zij een aparte partij zouden oprichten. Als het beeld bestaat dat boeren door één, electoraal beperkte, partij vertegenwoordigd worden, zullen andere politieke partijen steeds minder voor het boerenbelang opkomen. Zo zet een boerenpartij juist het boerenbelang buitenspel.

Verdere polarisatie lijkt mij niet de oplossing waar de Nederlandse politiek op dit moment op zit te wachten. In de (electoraal) beste jaren van het CDA, onder Lubbers en Balkenende, lukte het juist om kiezers in de stad en op het platteland te verbinden, waardoor de krachten gebundeld werden.

Brede volkspartij

Op zich zijn de voorgaande argumenten volgens mij al voldoende reden om niet te sterk vast te houden aan het beeld van een boerenpartij. Maar er is nog een veel

belangrijker reden, één die raakt aan het wezen van het CDA als brede volkspartij en als partij met duidelijke beginselen en waarden.

Een CDA dat staat voor verbinding, voor solidariteit en voor subsidiariteit zou zich nooit te nadrukkelijk met het belang van één groep in de samenleving moeten vereenzelvigen. We zijn er voor alle inwoners die op ons appel willen antwoorden en meedoen in de samenleving. Dat betekent dat we oplossingen zoeken die voor het hele land werken. Die oplossingen zijn er niet als we een optelsom van deelbelangen proberen te maken. Oplossingen zijn er wel als we op diepere waarden terugrijpen. Op solidariteit tussen stad en platteland bijvoorbeeld. We moeten de wederzijdse afhankelijkheid duidelijk maken, en regionaal en lokaal meer beleidsruimte bieden om passende afwegingen te maken.

De huidige problemen rondom stikstof worden veel te eenzijdig bij de agrarische sector

Toekomst

De uitdagingen voor de komende jaren – of het nu om volkshuisvesting, energietransitie, voedselzekerheid of eerlijke lonen gaat – vragen om verbinding tussen de belangen van boeren en stedelingen. Dat het CDA electoraal op het platteland al goed scoort is een mooie basis, maar de groei van de bevolking zit de komende jaren in de stad. De 2,4 miljoen inwoners van de grote steden en die in de omliggende gemeenten vormen de basis voor het electorale herstel van het CDA. Dat kan alleen als de boodschap en de uitstraling van de partij niet die van een boerenpartij zijn, maar die van een brede volkspartij voor stad én platteland.

Een boerenpartij kan het boerenbelang juist buitenspel zetten

neergelegd. Daar hebben consumenten een rol in, maar vooral het openbaar bestuur dat een (technocratisch) systeem ontwierp dat zo vast kon lopen. Maar ook in de stad loopt het vast: de woningbouwopgave en de mobiliteit staan onder druk omdat we daar niet snel genoeg (kunnen) doorpakken. Zo heeft elk gebied zijn kenmerkende opgaven.

Als brede volkspartij moeten we al die opgaven zien, en we moeten vanuit onze christendemocratische beginselen zorgen voor een overheid die sneller en beter werkt. Niet voor specifieke doelgroepen, maar voor de samenleving als geheel.